

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **K. S.**, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským., advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 4. 2019, č. j. 60 Az 62/2018 - 70, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 8. 2018, č. j. OAM-109/LE-LE05-LE05-2018, byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení ve věci mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Jednalo se již o druhou žádost žalobce o mezinárodní ochranu, přičemž první žádosti podal stěžovatel dne 14. 8. 2005.

[2] Žalobce následně podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2018, č. j. OAM-109/LE-LE05-LE05-2018 žalobu ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 8. 4. 2019, č. j. 60 Az 62/2018 – 70, zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti rozsudku krajského soudu brojil kasační stížností spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel podal z důvodu možné povinnosti návratu do země původu, tedy do země, kde mu hrozí nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel také odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2 Azs 131/2016 - 24, kterým byl kasační stížnosti stěžovatele v obdobné situaci odkladný účinek přiznán. Stěžovatel připomněl, že v případě, že by nebyl kasační stížnosti odkladný účinek přiznán, byla by provedena realizace správního vyhoštění a on by pozbyl právo setrvat na území České republiky a hájení jeho práv v současném řízení před Nejvyšším správním soudem by se stalo zcela iluzorním. Stěžovatel se domnívá, že v důsledku nepřiznání odkladného účinku by mu hrozila bezprostřední a nenahraditelná újma spočívající v ohrožení na zdraví a životě pro jeho sikhské náboženské přesvědčení, přičemž přiznání odkladného účinku by se nedotklo práv třetích osob a nebylo by v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí, neboť se domnívá, že výkon rozhodnutí či jiné právní následky s tímto spojené neznamenají pro stěžovatele nenahraditelnou újmu. Žalovaný je přesvědčen, že stěžovatel nesplnil zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal.

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu nemá kasační stížnost v daném případě ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, může být stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocného rozhodnutí žalovaného nucen opustit území České republiky a vycestovat zpět do země původu, kde mu dle jeho tvrzení hrozí nebezpečí vážné újmy, přičemž nutnost vycestování do země původu před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti by v podstatě znemožnilo přezkoumání závěrů krajského soudu Nejvyšším správním soudem, resp. učinilo by jeho budoucí meritorní rozhodnutí do značné míry akademickým.

[10] Navíc lze konstatovat, že i pro řádný výkon práva stěžovatele na spravedlivý proces může být podstatné, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen jemu ustanoveným advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. V případě stěžovateli hrozícímu vycestování zpět do země původu nelze vyloučit, že by efektivní výkon zmiňovaných práv pro něj mohl být v důsledku tohoto přemístění komplikovaný, zvláště pak za situace, kdy mu zdejší soud usnesením ze dne 30. 4. 2019, č. j. 5 Azs 99/2019 – 14, uložil, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnil blanketní kasační stížnost, což může jen stěží učinit jinak, než právě ve spolupráci s ustanoveným zástupcem. Nejvyšší správní soud proto shledává možnou újmu na výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces v důsledku nutného vycestování z území České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud neshledal ani skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence

pokračování

kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č.j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. S ohledem na nutnost vycestování z České republiky stojí v daném případě proti újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je totiž rozhodnutím prozatímní povahy, a tedy pouze dočasně oddaluje nutnost vycestování stěžovatele z ČR, pokud by byla kasační stížnost stěžovatele zamítnuta a pokud by stěžovatel nezískal jiný pobytový titul.

[12] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, což vyvolává právní následky stanovené v § 78b zákona o azylu.

[13] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. května 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu